

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.43>

CZU: 654.1(478):004.738.5

PARTICULARITÉS DE DÉVELOPPEMENT DU MARCHÉ DES SERVICES DE TÉLÉPHONIE MOBILE EN RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA

PARTICULARITĂȚILE DE DEZVOLTARE A PIETEI SERVICIILOR DE TELEFONIE MOBILĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

CHIRILOV Ionela, studentă, specialitatea BA

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

Telefon:+373 60786179

e-mail:chirilov.ionela@ase.md

Résumé: *Le marché de la téléphonie mobile en République de Moldavie est un secteur actif en développement constant et est un secteur très dynamique. En République de Moldavie, pour entrer en contact avec le monde qui nous entoure, nous pouvons choisir l'un des trois opérateurs de téléphonie mobile: Orange, Moldcell et Unite. En analysant ces 3 entreprises à plusieurs égards, nous avons déterminé que les revenus les plus élevés sont enregistrés par Orange, et les prix les plus bas sont proposés par Unite, qui est sous la juridiction de Moldtelecom.*

Mots-clés: *marché des services; téléphone mobile; améliorer; analyse des revenus; analyse des prix; analyse de la sensibilisation.*

JEL CLASSIFICATION: D84, L6,M31.

INTRODUCERE

Ramura de telecomunicații reprezintă astăzi unul dintre cele mai dinamice sectoare de activitate din economia mondială. Globalizarea și modernizarea societății este bazată pe schimbul rapid, transparent, și calitativ al informațiilor, astfel reușita acestora nu poate fi concepută fără un sistem de telecomunicații eficient, dezvoltat uniform la nivelul întregii țări și interconectat cu sistemul regional și mondial de telecomunicații.

De la funcția de bază de a efectua apeluri și de a fi apelat, telefonul mobil evoluează pe an ce trece, astfel încât inovațiile din industria producătoare de telefoane mobile au dus la transformarea dorințelor consumatorilor în nevoi, telefonul mobil devenind un accesoriu indispensabil pentru fiecare. Numărul persoanelor care posedă un telefon mobil crește exploziv, crește oferta, crește numărul operatorilor, crește volumul vânzărilor. Piața telefoniei mobile în Republica Moldova este un sector activ în permanentă dezvoltare și este un sector foarte dinamic.[1]

Scopul cercetării: Analiza companiilor de telefonie mobilă din Republica Moldova și determinarea companiei care înregistrează cele mai mari venituri și care dintre ele se bucură de apreciere din partea utilizatorilor.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Pe piața Republicii Moldova, la momentul actual, activează trei furnizori: S.A. „Orange Moldova”, S.A. „Moldcell” și S.A. „Moldtelecom” cu marca comercială „Unite”. Piața de telecomunicații în Republica Moldova este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), care este o autoritate publică centrală ce reglementează activitatea și asigură implementarea strategiilor de dezvoltare a comunicațiilor electronice și supraveghează respectarea legislației de către furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, promovează concurența și inovațiile, încurajează investițiile în infrastructură și protejează drepturile utilizatorilor finali pe baza principiilor de neutralitate.

De asemenea, activitatea operatorilor de telecomunicații este reglementată de legislația Republicii Moldova, inclusiv de [1]:

- Legea telecomunicațiilor;
- Licențele eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- Regulamentul prestării serviciilor de telefonie mobilă celulară GSM din 27 aprilie 2000, publicat în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 98-101/289 din 10.08.2000.

În continuare vom încerca să facem o analiză a pieței serviciilor de telefonie mobilă din Republica Moldova din perspectiva prețurilor, veniturilor, a utilizatorilor și a gradului de apreciere a cetățenilor.

Analiza prețurilor

În cadrul companiilor de telefonie mobilă din Republica Moldova prevalează pentru toate cele 3 companii concurente următoarele strategii principale în vederea stabilirii prețurilor:

- politica de prețuri în funcție de gama de produse și servicii o aplica Orange;
- strategia prețului de stratificare o aplică Moldtelecom, prin aceasta se estimează că la apariția unui nou serviciu prețul este mare ca apoi treptat compania îl micșorează;
- strategia de reducere a prețurilor pentru o anumită perioadă de timp, strategie implementată de Moldcell.

Privitor la prețurile prestabilite de companiile date observăm că în cadrul companiei Orange, prețurile la abonamente variază între 130 lei și 270 lei, acest preț este stabilit de companie în raport cu traficul de internet oferit, numărul de minute și serviciul de roaming.[2] Dacă analizăm prețurile companiei Moldcel atunci observăm că acestea variază între 100 lei și 250 lei, oferind aceeași gamă de servicii ca și compania Orange, doar că la un preț mai accesibil.[3] În același timp, la capitolul preț, în cazul companiei Moldtelecom, remarcăm cele mai accesibile prețuri, care variază între 69 lei și 189 lei.[4]

Analiza veniturilor

În ceea ce privește veniturile acestor companii, analizând rezultatele pe care le-au obținut pentru anul 2021, putem spune că volumul total al vânzărilor efectuate de furnizorii de telefonie mobile (S.A. „Orange Moldova”, S.A. „Moldcell” și S.A. „Moldtelecom” cu marca comercială „Unite”), a înregistrat o creștere de 0,1%, în trimestrul 3 al anului 2021 față de trimestrul 3 al anului 2020 și a atins cifra de 764,3 mln. lei. Astfel veniturile S.A. „Moldtelecom” provenite din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă s-au majorat cu 18,4% și au însumat circa 57,8 mln. lei, iar veniturile

S.A.”Moldcell” au înregistrat o diminuare de 2,4% și au alcătuit circa 230,4 mln. lei, pe când vânzările S.A.”Orange Moldova” au înregistrat o scădere de 0,6%, constituind circa 476,2 mln. lei.

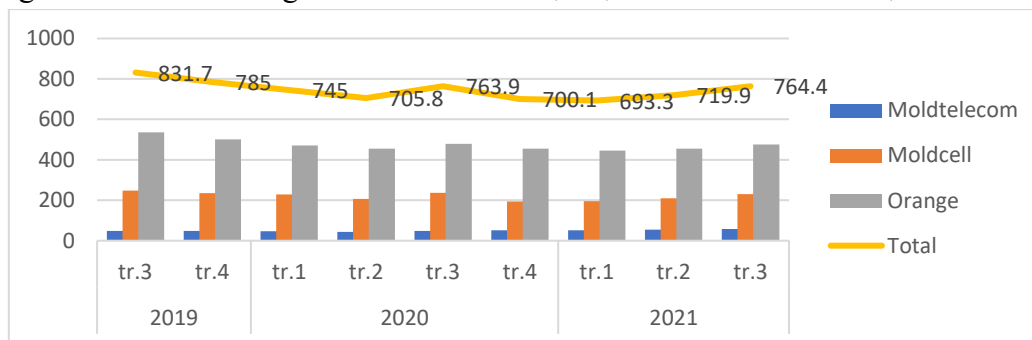


Diagrama 1: Evoluția veniturilor obținute de furnizorii de telefonie mobilă (mln.lei)

Sursa: Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III – 2021
Disponibil: https://www.anrceti.md/files/filefield/Raport_CE_III_2021.pdf

Analiza utilizatorilor

Numărul utilizatorilor de servicii de telefonie mobilă în Republica Moldova, la 1 noiembrie al anului 2021, a depășit 4,5 milioane, fiind în creștere cu 10% față de numărul de utilizatori atestat la începutul anului. O creștere a numărului de utilizatori de telefonie mobilă au înregistrat toți cei trei operatori: Orange Moldova - cu 5,1% ajungând la 2,4 milioane utilizatori, Moldcell - cu 14,8% având 1,5 milioane utilizatori, iar Moldtelecom cu marca Unite- cu 20,3% atingând un număr de 553,3 mii utilizatori. Astfel, nivelul de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă a crescut cu 17,9 puncte procentuale, însumând în total 147,5%. În același timp, traficul mediu lunar (MoU) generat de un utilizator a scăzut cu 10,8%, până la 291 de minute, pe când durata medie a unui apel a fost de 1,9 minute. Venitul mediu lunar per utilizator de telefonie mobile în RM (ARPU) a fost de 68,6 lei, cu 9,4% mai puțin. În cazul Orange Moldova acesta a constituit 74,8 lei, la Moldtelecom – 61,5 lei, iar la Moldcell – 60,1 lei. În funcție de venituri, cotele de piață nu s-au modificat: Orange Moldova deține 62,2%, Moldcell - 30,3% și Unite 7,5%. [6]

Analiza gradului de apreciere a cetățenilor

În ceea ce privește gradul de apreciere a cetățenilor privind imaginea companiilor analizate, un studiu efectuat de magenta consulting asupra gradului de memorare de către utilizatorii de servicii de telefonie mobilă a sloganurilor celor trei companii concurente, ne arată defapt care companie este cea mai apreciată de către cetățenii Republicii Moldova.

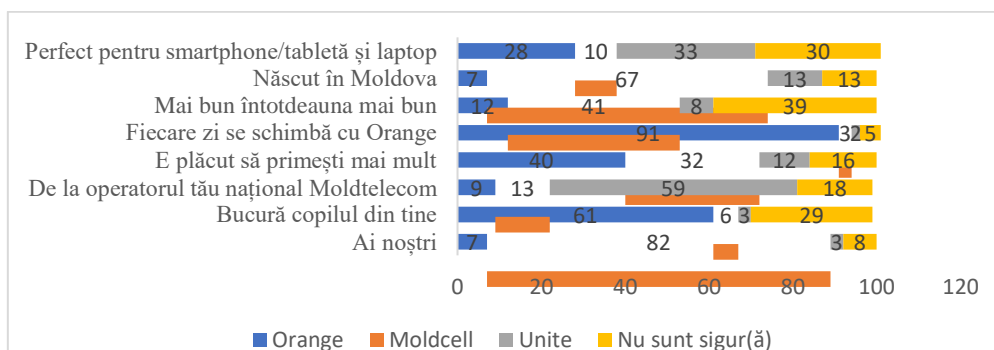


Diagrama 2: Operatorii de telefonie mobilă care utilizează expresiile indicate în grafic, în opinia respondenților, %

Sursa: Publicitatea operatorilor de telefonie mobile din Republica Moldova Disponibil: <https://consulting.md/rom/statistici-si-publicatii/publicitatea-operatorilor-de-telefonie-mobila-din-moldova-are-public>

După cum observăm, cu o rată de 91% este recunoscută deviza operatorului Orange: „Fiecare zi se schimbă cu Orange”, pe al doilea loc este sloganul: „Ai noștri” – 82% din respondenți au identificat că acest slogan aparține companiei Moldcell. Sloganurile clasate pe locurile trei și patru revin din nou operatorilor Moldcell: „Născut în Moldova” și respectiv Orange: „Bucură copilul din tine”. Sloganul Moldtelecom „De la operatorul tău național” a luat locul 5 din topul celor mai memorabile sloganuri ale operatorilor de telefonie mobilă din Republica Moldova, acumulând 59% din răspunsuri. Este interesant faptul că doar 12% din respondenți asociază sloganul companiei Moldtelecom: „E plăcut să primești mai mult” cu această companie. Putem menționa aici că 40% de respondenți cred că acest slogan îi aparține companiei Orange și 32% din cei intervievați cred că îi aparține companiei Moldcell. [7]

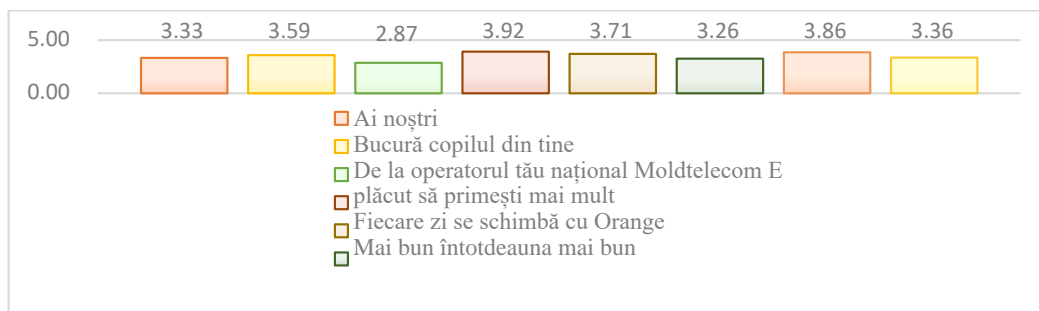


Diagrama 3: Cele mai plăcute sloganuri în opinia respondenților (nota de la 1 la 5)

Sursa: Publicitatea operatorilor de telefonie mobilă din Republica Moldova Disponibil:

<https://consulting.md/rom/statistici-si-publicatii/publicitatea-operatorilor-de-telefonie-mobila-din-moldova-are-public>

Observăm că cele mai plăcute sloganuri în opinia respondenților sunt „E plăcut să primești mai mult” (Moldtelecom), „Născut în Moldova” (Moldcell), „Fiecare zi se schimbă cu Orange” și „Bucură copilul din tine” (Orange). În acest context totuși, putem să remarcăm faptul că aceste patru expresii “cu lipici” au ieșit în top trei cu o diferență mică de punctaj față de celelalte devize. [7]

CONCLUZII

În urma studiului efectuat putem remarca că concurența dură dintre cele 3 companii prestatoare de servicii de telefonie mobilă: S.A. “Orange Moldova”, S.A. “Moldcell” și S.A. “Moldtelecom” cu marca Unite aduce doar beneficii utilizatorilor acestora.

Deoarece S.A. “Orange Moldova” este prima companie de telecomunicații mobile de rang internațional care s-a lansat la noi în țară, aceasta a câștigat repede popularitatea și prestigiul în rândurile cetățenilor, înregistrând cele mai mari venituri pe această piață.

Rivalitatea pe care S.A. “Moldcell” o crează companiei S.A. “Orange Moldova” în ramura dată prin nivelul înalt al calității serviciului prestat, precum și al tarifelor mai reduse, o ajută să câștige teren pe piața serviciilor de telefonie mobilă din RM și chiar să atragă utilizatorii S.A. “Orange Moldova”.

În același timp, compania S.A. “Moldtelecom” cu serviciul mobil Unite prin strategiile pe care le implementează, este preferată de abonați pentru tarifele joase și numărul mare de minute oferite în

pachetele opționale. Totuși fiind ultima care s-a lansat pe piață cu serviciul de telefonie mobilă în baza standardului CDMA 2000, această companie încă nu a avut destul timp să se afirme.

În această ordine de idei concluzionăm că din aceste 3 mari companii de telefonie mobilă cea mai apreciată companie este S.A. “Orange Moldova”, tot ea este cea care ocupă poziția de lider pe piață, fiind urmată de compania S.A. “Moldcell”, iar apoi de S.A. “Moldtelecom” cu serviciul “Unite”. [8]

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. CHIRIL GABURICI, drd., IEFS “PIAȚA TELECOMUNICAȚIILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA: DINAMICA DEZVOLTĂRII, PROBLEME, PERSPECTIVE” [accesat 23 martie 2022] Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Piata%20telecomunicatiilor%20in%20RM_dinamica%20dezvoltarii_probleme%20perspective.pdf
2. Site oficial al companiei Orange [accesat 23 martie 2022] Disponibil: <https://www.orange.md/ro/abonament>
3. Site oficial al companiei Moldcell [accesat 23 martie 2022] Disponibil: <https://www.moldcell.md/>
4. Site oficial al companiei Moldtelecom [accesat 23 martie 2022] Disponibil: https://moldtelecom.md/Abonamente_Telefonie_Mobila
5. Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III – 2021 [accesat 23 martie 2022] Disponibil: https://www.anrceti.md/files/filefield/Raport_CE_III_2021.pdf
6. NUMĂRUL UTILIZATORILOR SERVICIILOR DE TELEFONIE MOBILĂ A CRESCUT CU 10% ÎN MOLDOVA [accesat 24 martie 2022] Disponibil: <http://www.infotag.md/economics-ro/295874/>
7. Publicitatea operatorilor de telefonie mobile din Republica Moldova [accesat 24 martie 2022] Disponibil: <https://consulting.md/rom/statistici-si-publicatii/publicitatea-operatorilor-de-telefonie-mobila-din-moldova-are-public>
8. Dan-Ionuț COSTIN, Veronica PULBERE “OPERATORII DE TELEFONIE MOBILĂ PREFERAȚI DE ABONAȚI” [accesat 24 martie 2022] Disponibil: http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/1153/Conf_UTM_2012_I_pg33-36.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Coordonator științific: SAHARNEAN LILIANA , asist. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon:+373 69271331
e-mail: saharnean.liliana@ase.md